

APORTACIONS DE LA CONFAVC SOBRE LA PROPOSTA DE DECRET DDESPLEGAMENT DELS ARTICLES 9,10, 11, 17, 18, 19, 24 i 25 de la llei 11/2022 de 29 de desembre, de millorament urbà, ambiental i social dels barris i les viles

NECESSITAT DE PROGRAMES ESPECIALS D'ACTUACIÓ

Considerem fonamental l'existència de programes específics i fons adequats destinats al millorament urbanístic, ambiental i social d'àrees territorials necessitades d'especial protecció.

A Catalunya hi ha un nombre importants de barris, pobles i ciutats on es concentren condicions complexes que no faciliten una vida digna i que, potencialment, són generadores de situacions de conflicte social que accentuïn les desigualtats i la tendència a la discriminació que ja pateixen.

EL NIVELL DE RENDA NO ÉS L'ÚNIC FACTOR A CONSIDERAR

En el moment de determinar l'abast territorial que ha de ser objecte d'aquestes actuacions integrals, és important tenir en compte els indicadors socio econòmics territorials (IST): població ocupada, treballadors/es de baixa qualificació, població amb baix nivell d'estudis, joves sense estudis post obligatoris, persones estrangeres de països de renda baixa o mitjana i la renda mitjana per persona. Són dades objectives que facilita l'IDESCAT però que no abasten el conjunt de situacions que caldria tenir en compte per definir aquetes àrees d'atenció especial.

En l'àmbit metropolità de Barcelona, l'Institut Metròpoli incorpora altres dades a l'Índex de vulnerabilitat urbana, com per exemple, qualitat constructiva dels edificis d'habitatges, tipologia i estat dels habitatges, gent gran que viu sola....

Caldria tenir en compte l'existència d'aquests altres indicadors per no fer servir només el nivell de renda. Certament, que un determinat territori estigui per sota del nivell de renda mitjana de Catalunya ja reflecteix una situació de fragilitat però cal complementar-ho amb altres dades, d'acord amb allò indicat per la Base 11 del projecte de Decret.

El mapa de vulnerabilitat al que fa referència la Mesura 2.1 del Pla d'avaluació de l'Annex 2 de la proposta de decret hauria de ser públic i estar disponible al moment de la convocatòria, no durant e procés d'adjudicació. Així es donarà més transparència als indicadors que determinen les àrees d'atenció especial.

PARTICIPACIÓ CIUTADANA I COL·LABORACIÓ PÚBLIC COMUNITÀRIA

Volem insistir en la importància de tenir en compte, des del principi, la participació ciutadana i la col·laboració públic comunitari, per a l'eficaç intervenció d'aquests programes d'actuació i per assolir un millor impacte social.

Sense un múscul social mínimament articulat, les actuacions en l'espai urbà i en la millora dels serveis poden no tenir impacte suficient per capgirar la situació de les persones que hi viuen en aquestes àrees.

A més, en el moment de valorar la viabilitat dels projectes és important comprovar si hi ha un mínim teixit associatiu o xarxa relacional que pugui ser un element tractor dels diferents projectes. No es pot caure en l'error en pensar que, per sí mateixes, les intervencions modificadores de l'espai urbà tenen un impacte immediat en la realitat social. Ans al contrari, podria passar que boníssimes intencions d'arranjament, per exemple d'un nucli antic en un municipi, tinguin com a conseqüència la gentrificació i expulsió dels veïns i veïnes que hi habitaven.

L'experiència de projectes d'intervenció social i de creació de xarxa comunitària com el projecte A-porta impulsat per la CONFAVC és un exemple de la importància de connectar directament amb els veïns i veïnes i facilitar-les canals de relació i de resolució dels problemes més immediats que tenen: tramitacions administratives, accés a serveis, difusió d'activitats socials, culturals, esportives... En definitiva, teixir xarxes relacionals que tendeixin a enfortir les capacitats de les persones per fer front, de manera col·lectiva, a aquelles situacions que no són individuals i no tenen solucions individuals.

En aquest sentit el paper de l'associacionisme veïnal, sigui quina sigui la seva presentació és cabdal. De la mateix manera que ho és la intervenció amb perspectiva comunitària dels diferents serveis públics de caràcter bàsic: educació, salut, serveis socials i els equipaments públics que despleguin el seu potencial per teixir aquestes xarxes.

INCORPORAR NOUS INDICADORS DE VALORACIÓ DE PROJECTES

Per tot això, creiem que en el moment de determinar els indicadors per valorar els Programes Memòria d'Intervenció Integral s'han de tenir en compte elements com l'existència de xarxes o associacions que puguin ser motors i col·laboradors de les actuacions. Igualment, la possibilitat d'una col·laboració directa i efectiva d'aquestes xarxes en forma de partenariats públic comunitaris per a la gestió i aplicació de determinats projectes.

Així en l'apartat dels criteris de valoració dels programes memòria, en el seu Bloc II caldria donar especial atenció al foment de l'associacionisme i de les xarxes comunitàries, més enllà de l'afirmació assenyalada com "Foment de l'empoderament de la ciutadania" que queda molt difús i a més té una puntuació baixa en relació al conjunt d'indicadors.

A més, caldria valorar especialment l'impacte que tindrà el projecte a la xarxa comunitària, hi haurà més enxarxament, Això també hauria de ser un criteri del pla d'avaluació: mesurar l'impacte a les xarxes comunitàries: han millorat?

D'igual manera, els indicadors del BLOC III del mateix apartat, que fa referència al model de governança i de participació ciutadana. Haurien de tenir més pes en el conjunt de la puntuació utilitzada per valorar els projectes.

Finalment, la BASE 31.3 quan determina la composició de la Comissió de Gestió del Fons indica a l'apartat i) *Una vocalia en representació de la confederació d'Associacions de Catalunya (CONFAVC)*. Ens sembla molt important la nostra inclusió en aquesta Comissió, però el nom de la nostra entitat és Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya (CONFAVC).

Barcelona, 11 de desembre de 2024